

Utbildningsinspektion i Norrevångskolan Grundskola årskurs 7–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av utbildningsresultaten.....	3
Bedömning av verksamheten	4
Bedömning av förutsättningarna för utbildningen.....	8

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Norrevångskolan den 2 och 3 maj 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen riktas mot hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbsida (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Norrevångskolan, dels den information som samlats in under besöket. Även annan information om kommunen och skolan som finns i Skolverkets nationella uppföljningssystem eller finns publicerat på annat sätt har använts.

I Norrevångskolan intervjuades skolledning, lärare, elevvårdspersonal, fritidsledare och elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i skolåren 7–9. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektor har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Norrevångskolan	Antal elever
Grundskola	322
Särskola (integrerade)	4

Norrevångskolan ligger i utkanten av Mörrum och bedriver verksamhet i grundskolans årskurser 7–9. Vid skolan finns en grupp integrerade särskolelever. Skolans upptagningsområde utgörs av centralorten Mörrum, Svängsta samt omkringliggande landsbygd. Skolans nyligen startade hälso- och idrottsprofil har dock inneburit att man nu har sökande från hela kommunen till skolan.

Skolan är sammanbyggd med en idrottshall och fritidsgård, vilket innebär att eleverna har goda möjligheter att utnyttja dessa under sin tid i skolan.

Skolans lärare är organiserade i tre arbetslag. I varje arbetslag finns årskurserna 7–9 representerade. Varje arbetslag leds av en arbetslagsledare.

Andelen elever med skolskjuts är stor på skolan vilket innebär att man valt att organisera skoldagen så att håltimmar saknas och att skoldagen alltid börjar och slutar vid samma tidpunkter.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Norrevångskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Norrevångskolans upplevs som trygg och trivsamt. Skolans måluppfyllelse när det gäller normer och värden är god. Avseende kunskaper är måluppfyllelsen tillfredsställande. Skolan bedriver en pedagogisk verksamhet av god kvalitet och arbetar aktivt och på ett till stora delar väl fungerande sätt med värdegrundsfrågor. Skolan har vidare goda rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Skolan har ett överlag gott kvalitetsarbete och styrning och ledning fungerar till stora delar väl. Skolan har goda personella och materiella resurser för att kunna bedriva en god verksamhet.

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan bör skapa en struktur för att följa upp i vilken grad läroplanens mål kring kunskaper nås samt för att följa upp måluppfyllelsen när det gäller normer och värden.
- Skolan bör utveckla ett mer gemensamt förhållningssätt kring hur skolans gemensamma värdegrundsarbete skall bedrivas.
- Skolans arbetsformer bör utvecklas så att samtliga elever omfattas av och ges möjlighet till ett aktivt elevinflytande över såväl innehåll som arbetsformer i undervisningen. Vidare kan formerna för det formella inflytandet för eleverna vidareutvecklas.
- Skolan bör vidareutveckla sitt arbete med att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen och på vilka grunder betyg sätts.

- Skolan bör fortsätta sitt arbete med att utveckla åtgärdsprogrammen.
- Skolans kvalitetsarbete kan utvecklas genom att i större utsträckning involvera personal, elever och föräldrar i arbetet med kvalitetsredovisningen. Vidare kan kvalitetsredovisningen förbättras gällande analys av måluppfyllelse samt fastställandet av åtgärder där man inte nått målen.
- Rektorns ledning av det pedagogiska utvecklingsarbetet bör utvecklas.
- Skolan bör se över hur undervisningen i svenska som andraspråk anordnas.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast skall åtgärdas.

- Åtgärdsprogram upprättas inte för samtliga elever i behov av särskilt stöd (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).
- Studiehandledning på modersmålet anordnas inte för de elever som är i behov av detta (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp saknas (5 kap. 5 § grundskoleförordningen).

Bedömning av utbildningsresultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt målen i skollagen och i läroplanen för det obligatoriska skolväsendet, Lpo 94.

På Norrevångsskolan upplever eleverna och personalen miljön som trygg och trivsamt. Av observationer och intervjuer framgår det att flertalet elever tar ansvar för den gemensamma miljön. Intervjuade lärare bekräftar att den övervägande delen av eleverna väl gestaltar de normer och värden som uttrycks i läroplanen. Kränkningar förekommer i mycket liten omfattning och intervjuade elever uppger att skolan alltid tar tag i de fall då någon kränkning har skett. För måluppfyllelsen gällande normer och värden har skolan dock ingen tydlig samlad bild.

Tabell 1: Resultat nationella ämnesprov skolår 9, 2005 (enligt skolan)

	Antal elever	Antal elever som deltog	Godkänd	Väl Godkänd	Mycket väl Godkänd	Ej nått målen
SVENSKA	87	81	32	36	8	5 (5,8 %)
ENGELSKA	87	85	27	37	14	7 (8,0 %)
MATEMATIK	87	86	60	15	5	6 (7,0 %)

De flesta av eleverna nådde målen i de nationella ämnesproven 2005. Behörigheten till nationella program var 2005, enligt Statistiska centralbyråns statistik, 86,2 procent. Detta ska jämföras med riksgenomsnittet som ligger på 89,2 procent. Andelen behöriga till nationella program varierar något mellan åren. Det genomsnittliga meritvärdet 2005 var 191,4. Mellan 2000 och 2004 varierade det genomsnittliga meritvärdet mellan 197,6 och 209,9. En förklaring till de

något lägre resultaten 2005, enligt rektorn, är att det finns stora variationer gällande elevernas förutsättningar mellan åren. Vid intervjuerna framkommer att skolan, för de elever som lämnade skolan 2005, fått ta del av information kring den relativt stora elevgrupp som redan i de tidigare skolorna hade behov av särskilt stöd. Vid en jämförelse av skolans resultat i Salsa (Skolverkets Arbetsverktyg för lokala Sambandsanalyser)¹ gällande andelen elever som uppnått målen ligger Norrevångskolan oftast över modellberäknat värde under åren 1998–2005. Resultatet för 2005 låg dock en procentenhet under det modellberäknade värdet. Det är dock viktigt att betona att ”Salsa- statistiken” mer bör ses som ett diskussionsunderlag.

Förutom målen i kursplanerna ingår i skolans uppdrag även mål som gäller elevernas generella kunskapsutveckling. Enligt läroplanen har skolan bland annat att verka för att varje elev kan använda sina kunskaper som redskap för att formulera och pröva antaganden och lösa problem, reflektera över erfarenheter, kritiskt granska och värdera påståenden och förhållanden. Skolan skall vidare sträva mot att eleverna stärker sin tilltro till den egna förmågan och utvecklar en nyfikenhet och lust att lära.

Av intervjuerna framgår det att skolan arbetar med dessa kunskapsmål på olika sätt och i varierande grad. Det finns dock inte en samlad systematisk bild av vilka resultat man når i detta arbete. Inspektörerna bedömer att verksamheten bör skapa en struktur för att följa upp i vilken grad läroplanens mål kring kunskaper nås.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolans måluppfyllelse när det gäller normer och värden är god. Avseende kunskaper är måluppfyllelsen tillfredsställande.

Verksamheten bör dock skapa en struktur dels för att följa upp i vilken grad läroplanens mål kring kunskaper nås och dels för att följa upp måluppfyllelsen när det gäller normer och värden.

Bedömning av verksamheten

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö

Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att det från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67). Den nya lagens ändamål är att främja barn och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att

¹ Det modellberäknade värdet i SALSA tar hänsyn till olika bakgrundsfaktorer som föräldrars utbildningsnivå, andel elever med utländsk bakgrund och fördelningen pojkar/flickor i kommuner och skolor.

förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola och förskola. I planen skall åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år.

Skolan hade vid besöket en plan mot kränkande behandling med skrivningar om ett förebyggande arbete samt en tydlig ansvarsfördelning. Av genomförda intervjuer framgår det också att skolan på ett aktivt och ett överlag väl fungerande sätt arbetar med värdegrundsfrågor. Dock framkommer det av intervjuerna att det i vissa avseenden saknas ett gemensamt förhållningssätt kring hur skolans regler skall efterlevas. Inspektörerna förutsätter att skolan påbörjar arbetet med att ta fram en likabehandlingsplan där det på ett konkret sätt framgår hur skolan skall motverka kränkningar enligt den nya lagen. Vidare bör skolan arbeta för att utveckla ett mer gemensamt förhållningssätt kring hur skolans gemensamma värdegrundsarbete skall bedrivas.

Inflytande, delaktighet och utvärdering av lärandet

Läroplanen framhåller att läraren, men ytterst rektorn, skall se till att alla elever får ett inflytande över undervisningens arbetsformer och innehåll. Av läroplanen framgår det vidare att elevernas kunskapsmässiga och sociala utveckling förutsätter att de tar ett allt större ansvar för det egna arbetet. Elevers ansvar och inflytande skall dessutom öka med stigande ålder och mognad. Vid intervjuer och observationer har inspektörerna tagit del av goda exempel där eleverna på skolan givits möjlighet till inflytande över såväl arbetsformer som innehåll. Dock framkommer också att det finns en stor variation mellan ämnen och lärare i vilken utsträckning detta sker. På Norrevångskolan finns ett elevråd som sammanträder regelbundet. Dessa möten skall dessutom fungera som förberedelse inför klassrådet som varje klass har två gånger per termin. Vid intervjuerna framkommer det att kopplingen mellan klassråden och elevrådet behöver tydliggöras och utvecklas. Intervjuade elever upplever att man på skolan lyssnar på elevrådets synpunkter, men eleverna uttrycker vidare att antalet klassråd per termin är för få. Det varierar också mellan lärarna i vilken utsträckning man prioriterar arbetet med klassråden. Inspektörerna bedömer att skolans arbetsformer bör utvecklas så att samtliga elever omfattas av och ges möjlighet till ett aktivt elevinflytande över såväl innehåll som arbetsformer i undervisningen. Vidare kan formerna för det formella inflytandet för eleverna vidareutvecklas.

En viktig förutsättning för att eleverna skall kunna utöva inflytande i undervisningen är att de har kännedom om läroplanens och kursplanernas mål för utbildningen. En likvärdig betygsättning och bedömning är ett prioriterat område i skolans arbete och det pågår ett arbete för att säkerställa kvaliteten avseende betygsättningen. Skolans lärare deltar i de kommunövergripande satsningarna kring bedömningar och betygsättning. Personalen träffas dels arbetslagsvis och dels i sina ämnesgrupper. I dessa fora har man haft fokus på likvärdig bedömning och betygsättning under läsåret. Av intervjuer framkommer dock att elevernas kunskaper om målen är begränsade. Det är upp till varje lärare att själv avgöra hur de skall arbeta för att göra målen i läroplanen och kursplanerna kända för eleverna, vilket leder till att det skiljer sig åt i vilken utsträckning lärarna gör detta. Inspektörerna bedömer att skolan bör

vidareutveckla sitt arbete med att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen och på vilka grunder betyg sätts.

Individanpassning och stöd

Inspektörerna har under besökstillfället sett exempel på god pedagogisk verksamhet. Skolan har vidare goda rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd. Elevvårdsteamet har möte en gång i veckan där information kring eleverna från de olika arbetslagen tas upp. Eleverna erbjuds stöd i alla ämnen, men det är engelska, svenska och matematik som prioriteras. Specialpedagogerna har möjlighet att handleda lärarna så att stöd till eleverna kan ges inom klassens ram.

Åtgärdsprogram upprättas för flertalet av de elever som riskerar att inte nå målen. Dock framkommer vid intervjuerna att det inte upprättas åtgärdsprogram för elever som är placerade i den särskilda undervisningsgruppen. Vidare framkommer att det förs diskussioner på skolan om hur åtgärdsprogrammen skall utformas, vilket innehåll de skall ha samt hur de ska följas upp. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta sitt arbete med att utveckla åtgärdsprogrammen. Vidare måste skolan upprätta åtgärdsprogram för samtliga elever som riskerar att inte nå målen.

Dokumentation av elevernas kunskapsutveckling är ett viktigt redskap för att kunna följa elevernas kunskapsutveckling och för att kunna bedöma när stödinsatser behöver sättas in. Dokumentationen är också en viktig förutsättning för den information som skall ges under utvecklingssamtalet. Från och med 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framtidsytande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Av intervjuerna framgår det att utvecklingssamtalen fungerar tillfredställande. Skolan har tillsatt en grupp som arbetar med att ta fram ett underlag för individuella utvecklingsplaner. Detta arbete var dock inte slutfört vid inspektionsbesöket. Inspektörerna vill framhålla vikten av att skolan intensifierar sitt arbete med att upprätta individuella utvecklingsplaner för samtliga elever.

Studiehandledning på modersmålet skall, enligt grundskoleförordningen, ges till alla elever som behöver det. I Norrevångskolan finns elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet men som inte får det. Inspektörerna bedömer att studiehandledning på modersmålet inte anordnas enligt kraven i grundskoleförordningen.

Vid Norrevångskolan finns två resursgrupper. Den ena gruppen består av elever som är inskrivna i särskolan samt elever som har någon form av inlärningssvårigheter. Den andra gruppen består övervägande av elever med främst sociala problem. Den sistnämnda gruppen har inte lika statiska placeringar av elever. För de elever, undantaget eleverna som är inskrivna i särskolan, som har en mer statisk placering i grupperna är detta att betrakta som en placering i en särskild undervisningsgrupp. Enligt grundskoleförordningen skall beslut fattas i frågan om elevs placering i särskild undervisningsgrupp. Styrelsens beslut om att en elev skall undervisas i särskild undervisningsgrupp får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd. Vid intervjuer framkommer att skolan inte fattar beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och att hänvisning till rätt att överklaga beslutet saknas. Inspektörerna bedömer att skolan måste fatta beslut om elevs placering i särskild undervisningsgrupp och hänvisa till rätten att överklaga sådant beslut.

Ledning och kvalitetsarbete

I skolans arbetsplan beskrivs hur skolans uppföljning skall fungera som ett verktyg för utveckling av skolan. Skolans personal är delaktig i uppföljnings- och utvärderingsarbetet. Skolans kvalitetsredovisning uppfyller förordningens krav, men kan förbättras gällande analys av måluppfyllelsen samt fastställandet av åtgärder där man inte nått målen. Av intervjuerna framkommer att elever och föräldrar inte känner till kvalitetsredovisningen samt att personalen deltar i mindre utsträckning i framttagandet av kvalitetsredovisningen. Inspektörerna vill framhålla att det från och med den 15 augusti 2005 finns krav på personals, elevers och till viss del även föräldrars medverkan i arbetet med kvalitetsredovisningen. Inspektörerna bedömer att skolan har ett bra kvalitetsarbete som dock kan utvecklas genom att i större utsträckning involvera personal, elever och föräldrar i arbetet med kvalitetsredovisningen. Vidare kan kvalitetsredovisningen förbättras gällande analys av måluppfyllelse samt fastställandet av åtgärder där man inte nått målen.

Rektorn har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Av intervjuerna framgår det att rektorn är väl förtrogen med den dagliga verksamheten. Skolan är organiserad i tre arbetslag som leds av arbetslagsledare. Arbetslagsledarnas uppgift är att leda arbetet i respektive arbetslag och ingå i skolans ledningsgrupp. Intervjuad personal uppger att de önskar ett mer långsiktigt utvecklingsarbete kring den pedagogiska verksamheten och att detta på ett tydligare sätt leds av rektorn. Inspektörerna bedömer att styrning och ledning till stora delar fungerar väl, men att rektorns ledning av det pedagogiska utvecklingsarbetet bör utvecklas.

Sammanfattning

Inspektörerna bedömer att skolan bedriver pedagogisk verksamhet av god kvalitet och att skolan på ett aktivt och ett överlag väl fungerande sätt arbetar med värdegrundsfrågor. Skolan bör dock arbeta för att utveckla ett mer gemensamt förhållningssätt kring hur skolans gemensamma värdegrundsarbete skall bedrivas.

Skolans arbetsformer bör utvecklas så att samtliga elever omfattas av och ges möjlighet till ett aktivt elevinflytande över såväl innehåll som arbetsformer i undervisningen. Vidare kan formerna för det formella inflytandet för eleverna vidareutvecklas. Skolan bör vidareutveckla sitt arbete med att medvetandegöra eleverna om målen för utbildningen och på vilka grunder betyg sätts.

Skolan har goda rutiner för att identifiera elever i behov av särskilt stöd, men skolan bör fortsätta sitt arbete med att utveckla åtgärdsprogrammen. Vidare måste skolan upprätta åtgärdsprogram för samtliga elever som riskerar att inte nå målen.

Studiehandledning på modersmålet måste anordnas för de elever som är i behov av detta. Skolan måste vidare fatta beslut om elevs placering i särskild undervisningsgrupp och hänvisa till rätten att överklaga sådant beslut.

Inspektörerna bedömer att skolan har ett bra kvalitetsarbete som dock kan utvecklas genom att i större utsträckning involvera personal, elever och föräldrar i arbetet med kvalitetsredovisningen. Vidare kan kvalitetsredovisningen förbättras gällande analys av måluppfyllelse samt fastställandet av åtgärder där man inte nått målen. Styrning och ledning fungerar till stora delar väl på skolan, dock bör rektorns ledning av det pedagogiska utvecklingsarbetet utvecklas.

Bedömning av förutsättningarna för utbildningen

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildning, personal samt läromedel, pedagogiska material och utrustning. Bestämmelser finns i bl.a. skollagen.

Antalet lärare är enligt Skolverkets statistik 9,9 per hundra elever, vilket är något högre än genomsnittet för såväl Karlshamns kommun som riket. Samtliga lärare på skolan är behöriga och undervisar i de ämnen de har utbildning för. Av intervjuer och observationer framgår det att skolan har god tillgång till läromedel och övrig utrustning. Lokalerna bedöms vara ändamålsenliga för den undervisning som bedrivs. Dock är en del lokaler i behov av viss renovering.

Skolan har en plan för sin kompetensutveckling, såväl övergripande som på individnivå.

Undervisningen i elevens val syftar enligt grundskoleförordningen till att bredda och fördjupa elevernas kunskaper i ett eller flera ämnen. Skolan erbjuder ett allsidigt urval av skolans ämnen som eleverna kan väja mellan. Inspektörerna vill dock uppmärksamma skolan på att "läxhjälp" inte är i enlighet med kraven i grundskoleförordningen.

Av grundskoleförordningen framgår det att svenska som andraspråk skall anordnas om det behövs för elever med utländsk bakgrund och att undervisningen skall anordnas i stället för undervisning i svenska. På Norrevångskolan finns det elever som får betyg i svenska som andraspråk. Vid intervjuerna med skollledning och personal framkommer dock att det är otydligt om undervisningen i svenska som andraspråk anordnas enligt kursplanen. Inspektörerna bedömer att skolan bör se över hur undervisningen i svenska som andraspråk anordnas.

Sammanfattning

Skolan har goda personella och materiella resurser för att kunna bedriva en god verksamhet. Skolan bör dock se över hur undervisningen i svenska som andraspråk anordnas

Datum	Ort
2006-12-07	Lund

Michael Erenius

Cecilia Nilsson